

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля

Національного університету цивільного захисту України

Факультет пожежної безпеки

Кафедра безпеки об'єктів будівництва та охорони праці

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ТА ЗАВДАННЯ

для виконання контрольної роботи

з дисципліни «Охорона праці в цивільній безпеці»

Черкаси, 2024

Методичні вказівки до виконання контрольної роботи з дисципліни «Охорона праці в цивільній безпеці» для підготовки здобувачів за спеціальністю 263 «Цивільна безпека» (цивільний захист). Укладачі: Тетяна КОСТЕНКО, Андрій БЕРЕЗОВСЬКИЙ, Іван ІЩЕНКО - Черкаси, ЧПБ ім. Героїв Чорнобиля НУЦЗУ, 2024.

Схвалено на засіданні кафедри безпеки об'єктів будівництва та охорони праці, протокол №36 від 31 серпня 2024 р.

Загальні вимоги до виконання контрольної роботи

Контрольна робота є самостійним видом роботи здобувача, що передбачений навчальним планом вивчення курсу «Охорона праці в цивільній безпеці». Контрольна робота складається з трьох теоретичних питань. Контрольна робота оцінюється: «зарахована», «не зарахована». У разі незарахування контрольної роботи вказуються причини цього. Контрольна робота може бути не зарахована у випадках, коли виконано не той варіант контрольної роботи, не виконано або не вірно виконано одне із завдань; Отримавши незараховану контрольну роботу, здобувач зобов'язаний уважно ознайомитися із зауваженнями і внести в роботу відповідні зміни та доповнення, усунути вказані недоліки. На обкладинці допрацьованої роботи необхідно вказати «Повторно» і направити її у факультет заочного навчання.

Здобувачі, які несвоєчасно направили контрольну роботу без поважних причин, на складання екзамену (іспиту) не допускаються. Контрольну роботу оформлюють на аркушах формату А4 (210 × 297мм), виконують рукописним, машинописним способом на одному боці аркуша білого паперу. При машинописному виконанні контрольну роботу друкують через півтора інтервали, з розрахунку не більш 30 рядків на сторінці за умов рівномірного її заповнення та висотою літер і цифр не менш, ніж 1,8мм. (кегель 14). Текст слід друкувати, витримуючи параметри сторінок: верхній, нижній береги – не менш 20мм, лівий – 30, правий – 15мм. Помилки, описки та графічні неточності допускається виправляти. На обкладинці необхідно вказати назву навчального закладу, предмету, що вивчається, номер залікової книжки, прізвище, ім'я та по батькові, адресу (див. додаток). Під час виконання роботи потрібно спочатку записати питання, а потім дати на нього відповідь. Відповіді повинні бути конкретні, написані державною мовою, акуратно оформлені. В тексті контрольної роботи обов'язкове посилання на використані літературні джерела, перелік яких наводиться у списку літератури. Посилання в тексті на джерела потрібно розташовувати у квадратних дужках, порядковий номер джерела зазначається згідно з списком літератури. У кінці роботи потрібно вказати перелік літератури, поставити дату і підпис. Виконана робота направляється на факультет заочного навчання на перевірку в строк, який вказаний у графіку виконання контрольних робіт.

Вибір варіанту контрольної роботи

Номери варіантів контрольних питань визначаються за двома останніми цифрами шифру залікової книжки здобувача. Перелік номерів контрольних питань, на які необхідно дати письмові відповіді наведено в табл.1. Наприклад, номер шифру залікової книжки - 015, за таблицею визначаємо номери питань: 11, 41, 35.

Таблиця 1

Вибір варіанту контрольної роботи

Передостання цифра шифру	Остання цифра варіанта									
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
0	9, 22, 1	15, 32, 2	6, 42, 3	21, 47, 4	19, 30, 5	7, 40, 6	14, 50, 7	20, 28, 8	19, 38, 9	18, 48, 10
1	18, 43, 11	21, 33, 12	21, 43, 13	11, 46, 14	15, 31, 45	11, 41, 35	7, 49, 15	16, 29, 46	14, 39, 49	12, 49, 6
2	3, 24, 44	18, 34, 50	2, 44, 16	18, 22, 47	20, 32, 46	21, 42, 7	19, 49, 4	21, 30, 3	1, 40, 17	2, 50, 18
3	1, 25, 49	9, 35, 19	18, 45, 1	10, 23, 2	17, 33, 46	5, 43, 24	11, 45, 3	9, 31, 48	16, 41, 4	11, 46, 35
4	14, 26, 47	20, 36, 4	17, 46, 5	15, 24, 49	3, 34, 50	3, 44, 37	19, 22, 46	13, 32, 48	16, 42, 6	21, 48, 7
5	6, 27, 48	14, 37, 49	19, 47, 1	18, 25, 42	10, 35, 49	16, 45, 2	10, 23, 50	18, 33, 44	11, 43, 33	14, 47, 32
6	18, 28, 48	13, 38, 3	7, 48, 24	3, 26, 48	2, 36, 41	21, 46, 9	6, 24, 44	3, 34, 50	10, 44, 29	4, 22, 49
7	15, 29, 43	20, 39, 47	4, 49, 33	14, 27, 39	1, 37, 48	11, 47, 29	4, 25, 50	10, 35, 3	15, 45, 30	5, 23, 41
8	13, 30, 46	8, 40, 27	9, 50, 15	12, 28, 45	13, 38, 46	11, 48, 22	6, 26, 43	21, 36, 8	10, 46, 29	21, 34, 45
9	5, 31, 16	18, 41, 6	18, 49, 5	14, 29, 47	5, 39, 28	3, 49, 32	9, 27, 43	13, 37, 49	6, 47, 11	8, 25, 41

Теоретичні питання для виконання контрольної роботи і підготовки до заліку (іспиту)

1. Охарактеризуйте сучасний стан охорони праці в Україні та в ДСНС України.
2. Перелічіть основні причини нещасних випадків, що відбуваються на виробництві, під час несення служби?
3. Що таке охорона праці? Які завдання вирішує охорона праці?
4. Які основні закони становлять законодавство України про охорону праці?
5. Які закони та нормативно-правові акти з охорони праці діють в ДСНС України?
6. Організація охорони праці в органах і підрозділах ДСНС України.
7. Відповідальність за порушення законодавства про охорону праці?
8. Які пільги та компенсації надають працівникам, зайнятим на роботах з важкими та шкідливими умовами праці?
9. Порядок проведення адміністративно-громадського контролю в підрозділах ДСНС України.
10. Для яких категорій працівників передбачено додаткові гарантії охорони праці і в чому суть цих гарантій?
11. Служба охорони праці. Які основні обов'язки та права служби охорони праці на підприємстві, у підрозділі ДСНС України?
12. Як здійснюється навчання працівників з охорони праці в разі прийняття на роботу і під час роботи на підприємстві, у підрозділах ДСНС України?
13. Що таке інструктажі з охорони праці, які існують види інструктажів, у чому призначення вступного та первинного інструктажів?
14. Коли і хто проводить повторні, позапланові та цільові інструктажі з охорони праці, яким чином їх оформляють?
15. Порядок розслідування нещасних випадків в органах і підрозділах ДСНС.
16. Які нещасні випадки в результаті розслідування визнають пов'язаними із несенням служби та такими, що не пов'язані із несенням служби?
17. Розслідування нещасних випадків при аваріях в органах і підрозділах ДСНС України.
18. Які існують категорії робіт за ступенем важкості? Охарактеризуйте їх. Наведіть приклади.
19. Що собою уявляє гігієнічна класифікація умов праці?
20. У чому полягає різниця між небезпечними та шкідливими виробничими факторами і як вони класифікуються?
21. Якими параметрами характеризується мікроклімат робочої зони? Охарактеризуйте дію мікроклімату на людину під час трудової діяльності.
22. Охарактеризуйте принципи санітарно-гігієнічного нормування параметрів мікроклімату на робочих місцях. Заходи та засоби нормалізації мікроклімату.
23. Класифікація шкідливих речовин за ступенем дії на організм людини.
24. Охарактеризуйте основні вимоги до виробничого освітлення.
25. Природне та штучне освітлення. Як нормується освітлення на робочих місцях?
26. Охарактеризуйте дію шуму на людину. Охарактеризуйте принципи нормування та вимірювання параметрів шуму.
27. Охарактеризуйте методи та засоби захисту від шуму. Які засоби індивідуального захисту від шуму використовуються на виробництві.

28. Охарактеризуйте вплив вібрації на людину. На які види поділяють вібрацію? Методи і засоби захисту від вібрації.
29. Які засоби індивідуального захисту від виробничої вібрації та шуму використовують на робочих місцях?
30. Охарактеризуйте біологічний вплив на людину іонізуючих випромінювань. Основні методи захисту від іонізуючих випромінювань.
31. Які існують види дії електричного струму на організм людини?
32. Охарактеризуйте види місцевих і загальних електротравм.
33. Які чинники впливають на небезпеку ураження електричним струмом організму людини?
34. Що таке безпечні, небезпечні, смертельні величини струму і напруги?
35. Чим характеризується електричний опір організму людини?
36. Які існують категорії приміщень за небезпекою ураження електричним струмом?
37. Перелічіть заходи і засоби електробезпеки. Засоби індивідуального захисту від ураження електричним струмом.
38. Ураження електричним струмом при дотику або наближенні до струмоведучих частин і при дотику до неструмоведучих металевих елементів електроустановок, які опинились під напругою.
39. Безпечна експлуатація електроустановок: електрозахисні засоби і заходи.
40. Вимоги безпеки праці під час ліквідації пожеж в умовах високих температур.
41. Вимоги безпеки праці під час ліквідації пожеж при наявності отруйних та радіоактивних речовин.
42. Вимоги безпеки праці під час ліквідації аварій при наявності обладнання (судин), що працює під тиском.
43. Вимоги безпеки в органах та підрозділах ДСНС України під час несення служби.
44. Вимоги безпеки праці під час рятування людей і саморятування.
45. Безпека праці під час ліквідації надзвичайних ситуацій.
46. Безпека праці під час проведення рятувальних робіт на водних об'єктах.
47. Безпека праці під час проведення робіт з демеркурізації.
48. Безпека праці під час виконання задач з очистки місцевості від вибухових речовин, матеріалів, боєприпасів.
49. Безпека праці під час проведення підривних робіт.
50. Вимоги безпеки до дихальних апаратів на стисненому повітрі, ізолюючих протигазів.

Рекомендована література
ОСНОВНІ ЗАКОНОДАВЧІ ТА НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ:

1. Закон України «Про охорону праці». Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
2. Кодекс законів про працю України. Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08>.
3. Правила безпеки праці в органах і підрозділах МНС України (Наказ МНС України від 7.05.2007 №312).
4. Про затвердження Порядку розслідування та ведення обліку нещасних випадків, що сталися з особами рядового і начальницького складу служби цивільного захисту. (Наказ МВС України від 12.03.24 р. №154).
5. Положення про службу охорони праці МНС України. (Наказ МНС України від 30.01.2012 № 81). Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0241-12>.
6. Положення про відомчий контроль за станом охорони праці в органах та підрозділах ДСНС України (Наказ ДСНС України 01.09.2014 № 502). Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0502388-14#Text>.

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА:

7. Жидецький В.Ц. Основи охорони праці. 4-е вид. –К.: Знання, 2011.
8. Гандзюк М.П., Желібо Є.П., Халімовський М.О. Основи охорони праці. – К.: Каравела, 2011. – 408 с.
9. Охорона праці та промислова безпека: Навч. посіб. / К. Н. Ткачук, В. В. Зацарний, Р. В. Сабарно, С. Ф. Каштанов, Л. О. Мітюк, Л. Д. Третьякова, К. К.Ткачук, А. В. Чадюк. За ред. К. Н. Ткачука і В. В. Зацарного. – К.: 2009 -465с.
10. Основи охорони праці: Підручник. /за ред.. К.Н. Ткачука і М.О. Халімовського/-К.: Основа, 2006.
11. Грибан В.Г., Негодченко О.В. Охорона праці. Навч. посіб. 2-е вид. –К.: Центр учбової літератури, 2011.

ДОДАТКОВА:

12. Показчик нормативно-правових актів з питань охорони праці. Режим доступу: <http://dsp.gov.ua/pokazhchyk-normatyvno-pravovykh-aktiv-z/>
13. Охорона праці (практикум): Навч. посіб. / За заг. ред.. к.т.н., доц.. І. П. Пістуна. – Львів: «Тріада плюс», 2011 – 436 с
14. Серіков Я. О. Основи охорони праці: Навч. посіб. – Харків, ХНАМГ, 2007. - 227с.
15. Лабораторний практикум з курсу «Основи охорони праці»/ В. В. Березуцький, Т. С. Бондаренко, Л. А. Васьковець та ін.; За ред. В. В. Березуцького. — Х.: Факт, 2009. — 348 с.

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ УКРАЇНИ
ЧЕРКАСЬКИЙ ІНСТИТУТ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ
ІМЕНІ ГЕРОЇВ ЧОРНОБИЛЯ

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
з дисципліни «Охорона праці в цивільній безпеці»

Студента(ки) 4-го курсу, 2 групи
спеціальності 263 «Цивільна безпека» (цивільний
захист)
Миколи ЯЦЕНКА
Шифр 256